Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (šesti senat)

z dne 4. junija 2020*

„Predhodno odločanje – Varstvo potrošnikov – Direktiva 2002/65/ES – Kreditna pogodba, sklenjena na daljavo – Pravica do odstopa – Posledice – Člen 7(4) – Vračilo prejetih plačil – Plačilo denarnega nadomestila za koristi – Obveznost ponudnika – Izključitev“

V zadevi C-301/18,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Landgericht Bonn (deželno sodišče v Bonnu, Nemčija) z odločbo z dne 17. aprila 2018, ki je na Sodišče prispela 4. maja 2018, v postopku

Thomas Leonhard

proti

DSL-Bank – eine Niederlassung der DB Privat- und Firmenkundenbank AG,

SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi M. Safjan (poročevalec), predsednik senata, L. Bay Larsen in N. Jääskinen, sodnika,

generalni pravobranilec: G. Pitruzzella,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za T. Leonharda C. Köhler, Rechtsanwältin,

– za DSL-Bank – eine Niederlassung der DB Privat- und Firmenkundenbank AG A. Menkel, Rechtsanwalt,

– za nemško vlado najprej T. Henze, M. Hellmann in E. Lankenau, nato M. Hellmann, E. Lankenau in J. Möller, agenti,

– za Evropsko komisijo F. Erlbacher in C. Valero, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

* Jezik postopka: nemščina.

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 7(4) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2002/65/ES z dne 23. septembra 2002 o trženju finančnih storitev potrošnikom na daljavo in o spremembi Direktive Sveta 90/619/EGS ter direktiv 97/7/ES in 98/27/ES (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 4, str. 321).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med T. Leonhardom in DSL-Bank – eine Niederlassung der DB Privat- und Firmenkundenbank AG (v nadaljevanju: DSL-Bank) glede uveljavljanja pravice T. Leonharda do odstopa od kreditne pogodbe, sklenjene med tema strankama.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V uvodnih izjavah 1, 3, 13 in 14 Direktive 2002/65 je navedeno:

„(1) Pomembno je, da se v okviru uresničevanja ciljev enotnega trga sprejmejo ukrepi, ki bodo ta trg postopoma združili, pri čemer morajo ti ukrepi v skladu s členoma 95 in 153 [ES] prispevati k doseganju visoke ravni varstva potrošnikov.

[…]

(3) […] Za zaščito svobodne izbire, ki je temeljna potrošnikova pravica, je potrebna visoka raven varstva potrošnikov, da se poveča potrošnikovo zaupanje v prodajo na daljavo.

[…]

(13) Ta direktiva mora jamčiti visoko raven varstva potrošnikov, da bi zagotovila prost pretok finančnih storitev. Države članice na področjih, ki jih usklajuje ta direktiva, ne bi smele sprejemati drugih določb kakor teh, ki jih določa ta direktiva, razen če ta direktiva to izrecno predvideva.

(14) Ta direktiva zajema vse finančne storitve, ki se lahko opravljajo na daljavo. Vendar pa so nekatere finančne storitve urejene s posebnimi določbami zakonodaje Skupnosti, ki se za te finančne storitve uporabljajo še naprej. Vseeno pa je treba določiti načela za trženje teh storitev na daljavo.“

4 Člen 1 te direktive, naslovljen „Predmet in področje uporabe“, v odstavku 1 določa:

„Predmet te direktive je približati zakone in druge predpise držav članic na področju trženja finančnih storitev potrošnikom na daljavo.“

5 Člen 2 navedene direktive, naslovljen „Opredelitev pojmov“, določa:

„V tej direktivi pomeni:

(a) ‚pogodba, sklenjena na daljavo‘ vsako pogodbo o finančnih storitvah, sklenjeno med ponudnikom in potrošnikom na podlagi organiziranega programa za ponujanje blaga ali storitev na daljavo, ki ga vodi ponudnik in ki za sklenitev navedene pogodbe uporablja izključno eno ali več sredstev za sporazumevanje na daljavo, vse do takrat in vključno s trenutkom, ko je pogodba sklenjena;

(b) ‚finančna storitev‘ vsako bančno, kreditno, zavarovalno, pokojninsko, naložbeno ali plačilno storitev;

(c) ‚ponudnik‘ vsako fizično ali pravno osebo javnega ali zasebnega prava, ki v okviru svoje trgovinske ali poklicne dejavnosti opravlja storitve na podlagi pogodb, sklenjenih na daljavo;

(d) ‚potrošnik‘ vsako fizično osebo, ki pri pogodbah na daljavo iz te direktive nastopa za namene zunaj njene trgovinske, poslovne ali poklicne dejavnosti;

[…]“

6 Člen 3 te direktive, naslovljen „Obveščanje potrošnika pred sklenitvijo pogodbe na daljavo“, v odstavku 1 določa:

„Potrošniku se pravočasno, preden ga zavezuje pogodba ali ponudba, sklenjena na daljavo, zagotovijo naslednje informacije:

[…]

3. o pogodbi, sklenjeni na daljavo
   (a) obstoj ali neobstoj pravice do odstopa od pogodbe v skladu s členom 6, in kadar pravica do odstopa od pogodbe obstaja, trajanje in pogoji uresničevanja te pravice, vključno z informacijami o znesku, ki ga mora potrošnik plačati na podlagi člena 7(1), pa tudi posledice neuresničevanja navedene pravice;

[…]“

7 Člen 6 Direktive 2002/65, naslovljen „Pravica do odstopa od pogodbe“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da lahko potrošnik v 14 koledarskih dneh odstopi od pogodbe, ne da bi moral plačati kazen ali navesti razlog. […]

Rok za odstop od pogodbe začne teči:

– z dnem sklenitve pogodbe na daljavo […]

– z dnem, ko potrošnik prejme pogodbene pogoje in informacije v skladu s členom 5(1) ali (2), če je ta datum poznejši od datuma iz prve alinee.

[…]

2. Pravica do odstopa od pogodbe se ne uporablja za:

[…]

(c) pogodbe, ki sta jih na potrošnikovo izrecno željo obe stranki že v celoti izpolnili, preden potrošnik uresniči svojo pravico do odstopa od pogodbe.

3. Države članice lahko določijo, da se pravica do odstopa od pogodbe ne uporablja za:

(a) kredite, ki so prvenstveno namenjeni za pridobitev in ohranjanje lastninskih pravic na zemlji ali na obstoječih ali načrtovanih zgradbah ali pa za obnovo ali izboljšavo zgradb; ali

(b) kredite, ki so zavarovani bodisi s hipoteko na nepremičnino ali s pravico na nepremičnini; […]

[…]

6. Če potrošnik uresniči svojo pravico do odstopa od pogodbe, to sporoči pred iztekom zadevnega roka ob upoštevanju praktičnih navodil, prejetih v skladu s členom 3(1)[, točka 3(d)], na način, ki omogoča dokazovanje v skladu s posamezno nacionalno zakonodajo. Velja, da je rok upoštevan, če je bilo obvestilo na papirju ali drugem trajnem nosilcu podatkov, ki je na voljo in dostopen prejemniku, poslano pred iztekom roka.

[…]“

8 Člen 7 te direktive, naslovljen „Plačilo za storitev, opravljeno pred odstopom od pogodbe“, določa:

„1. Če potrošnik uresniči svojo pravico do odstopa od pogodbe po členu 6(1), se lahko od njega zahteva, da takoj plača storitev, ki jo je ponudnik v skladu s pogodbo zanj dejansko opravil. Izpolnjevanje pogodbe se lahko začne šele s potrošnikovim soglasjem. […]

[…]

3. Ponudnik sme od potrošnika zahtevati plačilo zneska na podlagi odstavka 1 samo, če lahko dokaže, da je bil potrošnik ustrezno obveščen o znesku, plačljivem v skladu s členom 3(1)[,točka 3(a)]. V nobenem primeru pa tega plačila ne sme zahtevati, če je brez potrošnikovega poprejšnjega soglasja začel izpolnjevati pogodbo pred iztekom odstopnega roka, predvidenega s členom 6(1).

4. Ponudnik brez nepotrebne zamude in najpozneje v 30 koledarskih dneh potrošniku vrne vsak znesek, ki ga je od njega prejel v skladu s pogodbo, sklenjeno na daljavo, razen zneska iz odstavka 1. Ta rok začne teči na dan, ko ponudnik prejme obvestilo o odstopu od pogodbe.

5. Potrošnik vrne ponudniku vsak znesek in/ali lastnino, ki ga/jo je prejel od ponudnika, in to brez nepotrebne zamude in najpozneje v 30 koledarskih dneh. […]“

Nemško pravo

9 Člen 312b Bürgerliches Gesetzbuch (civilni zakonik) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: BGB), v odstavku 1 določa:

„‚Pogodbe pri prodaji na daljavo‘ so pogodbe o dobavi blaga ali opravljanju storitev, vključno s finančnimi storitvami, ki so sklenjene med podjetnikom in potrošnikom z izključno uporabo sredstev za sporazumevanje na daljavo, razen pogodb, ki niso sklenjene na podlagi organiziranega programa za ponujanje blaga ali storitev na daljavo. ‚Finančna storitev‘ v smislu prvega stavka pomeni storitev bančne, kreditne, zavarovalne, pokojninske, naložbene ali plačilne narave.“

10 Člen 312d BGB določa:

„(1) Potrošnik ima v zvezi s pogodbo pri prodaji na daljavo pravico do odstopa od pogodbe v skladu s členom 355. […]

(2) Z odstopanjem od člena 355(2), prvi stavek, rok za odstop od pogodbe ne začne teči pred izpolnitvijo obveznosti obveščanja v skladu s členom 312c(2) in pri storitvah ne pred dnem sklenitve pogodbe.

(3) Pravica do odstopa od pogodbe pri storitvah preneha tudi v naslednjih primerih:

1. v primeru finančne storitve, če sta pogodbo na potrošnikovo izrecno željo obe stranki že v celoti izpolnili, preden je potrošnik uresničil svojo pravico do odstopa od pogodbe […]

[…]

(5) Pravica do odstopa od pogodbe dalje ne obstaja pri pogodbah pri prodaji na daljavo, pri katerih ima potrošnik že na podlagi členov 495 in od 499 do 507 pravico do odstopa od pogodbe ali do vračila blaga v skladu s členom 355 ali 356. Za takšne pogodbe se smiselno uporablja odstavek 2.

(6) Pri pogodbah o finančnih storitvah, sklenjenih na daljavo, mora potrošnik z odstopanjem od člena 357(1) plačati denarno nadomestilo za opravljeno storitev v skladu z določbami o pravici do odstopa po zakonu, samo če je bil pred podajo svoje izjave volje glede pogodbe opozorjen na to pravno posledico in če je izrecno soglašal s tem, da bo podjetnik storitve začel opravljati pred potekom roka za odstop od pogodbe.“

11 Člen 346 BGB določa:

„(1) Če si je pogodbena stranka v pogodbi pridržala pravico do odstopa ali ima pravico do odstopa po zakonu, mora ob odstopu vrniti prejete izpolnitve in izročiti pridobljene koristi.

(2) Namesto vrnitve izpolnitve ali izročitve koristi mora dolžnik plačati denarno nadomestilo, če:

1. je vrnitev izpolnitve ali izročitev koristi izključena zaradi narave prejete storitve […]

Če je v pogodbi določena nasprotna dajatev, se vrednost denarnega nadomestila izračuna na njeni podlagi; če je treba plačati denarno nadomestilo za koristi, pridobljene zaradi uporabe posojila, se lahko dokaže, da je bila vrednost koristi manjša.“

12 Člen 355 BGB v odstavku 3 določa:

„Pravica do odstopa od pogodbe preneha najpozneje šest mesecev po sklenitvi pogodbe. Pri dobavi blaga rok ne začne teči, dokler prejemnik blaga ne prejme. Z odstopanjem od prvega stavka pravica do odstopa od pogodbe ne preneha, če potrošnik ni bil pravilno poučen o pravici do odstopa od pogodbe, pri pogodbah o finančnih storitvah, sklenjenih na daljavo, pa tudi ne, če podjetje ni pravilno izpolnilo obveznosti obveščanja v skladu s členom 312c(2), točka 1.“

13 Člen 495 BGB v odstavku 1 določa:

„Posojilojemalec ima v primeru pogodbe o potrošniškem posojilu pravico do odstopa od pogodbe na podlagi člena 355.“

14 Verordnung über Informations- und Nachweispflichten nach bürgerlichem Recht (uredba o obveznostih obveščanja in dokazovanja na podlagi civilnega prava) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari, določa obveznosti obveščanja, ki jih mora trgovec spoštovati, kadar s potrošnikom sklepa zlasti pogodbe, sklenjene na daljavo, in izpolnjuje dolžnosti obveščanja kreditnih institucij do kreditojemalcev.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

15 T. Leonhard je kot potrošnik novembra 2005 z DSL-Bank, kreditno ustanovo, sklenil dve kreditni pogodbi za financiranje nakupa dveh stanovanj (v nadaljevanju: zadevni pogodbi).

16 Postopek za sklenitev zadevnih pogodb je potekal, kot je predstavljeno v nadaljevanju.

17 DSL-Bank je 10. novembra 2005 T. Leonhardu izročila dve vnaprej sestavljeni listini, imenovani „posojilna pogodba“, ki sta vsebovali informacije o pravici do odstopa od pogodbe. Kot je razvidno iz predložitvene odločbe, ta informacija ni povzela besedila veljavne nemške zakonodaje in zato zanjo ni bilo mogoče uporabiti neizpodbojne domneve zakonitosti, ki velja za obrazec obveščanja iz Priloge k Uredbi o obveznostih obveščanja in dokazovanja na podlagi civilnega prava v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari.

18 T. Leonhard je navedeni listini podpisal 11. novembra 2005 in ju posredoval DSL-Bank. T. Leonhard je nato uredil dogovorjeno zavarovanje, zlasti zavarovanje z zemljiškim dolgom na zadevnih nepremičninah. DSL-Bank mu je na njegovo zahtevo izplačala posojeno glavnico.

19 Po tem, ko je vsak mesec plačal obresti odobrenega posojila, je T. Leonhard z dopisom z dne 14. novembra 2015 DSL-Bank izjavil, da odstopa od zadevnih pogodb. V utemeljitev te izjave je navedel, da informacija o pravici do odstopa od pogodbe, ki mu je bila predložena v okviru sklenitve teh pogodb, ni bila v skladu z nacionalno zakonodajo. T. Leonhard je glede prihodnjih plačil obresti, ki bi jih izvedel, navedel, da teh plačil ni mogoče enačiti s priznanjem njegovih obveznosti, ki izhajajo iz zadevnih pogodb, in da si pridržuje pravico, da od DSL-Bank zahteva vračilo teh plačil.

20 Ker DSL-Bank ni priznala, da je T. Leonhard veljavno odstopil od zadevnih pogodb, je ta pri Landgericht Bonn (deželno sodišče v Bonnu, Nemčija) vložil predlog, naj se ugotovi veljavnost njegovega odstopa od pogodbe in naj se DSL-Bank naloži plačilo nadomestila za koristi, pridobljene v zvezi z obrestmi, ki jih je T. Leonhard pred uveljavljenim odstopom od pogodbe plačal DSL-Bank.

21 Po mnenju predložitvenega sodišča je treba zadevni pogodbi opredeliti kot „pogodbi pri prodaji na daljavo“ v smislu člena 312b BGB, saj se določbe o pravici do odstopa od pogodbe pri pogodbah pri prodaji na daljavo v skladu z nacionalno sodno prakso načeloma uporabljajo tudi za pogodbe o nepremičninskem kreditu.

22 Predložitveno sodišče meni, da je treba priznati, ker informacija o pravici do odstopa od pogodbe iz listin, navedenih v točki 17 te sodbe, ni bila v skladu z nacionalno zakonodajo, da je T. Leonhard od zadevnih pogodb veljavno odstopil.

23 V zvezi s posledicami tega odstopa od pogodb to sodišče navaja, da je v skladu s členom 346(1) in členom 346(2), prvi stavek, točka 1, BGB posojilojemalec posojilodajalcu dolžan vrniti posojeno glavnico in denarno nadomestilo za pridobljene koristi, katerega znesek je v skladu s členom 346(2), drugi stavek, BGB, načeloma enak obrestim, določenim s pogodbo, sklenjeno med strankama. Posojilodajalec pa mora posojilojemalcu poleg prejetih plačil vrniti tudi denarno nadomestilo za pridobljene koristi.

24 To sodišče dodaja, da mora potrošnik v skladu s členom 312d(6) BGB pri pogodbah pri prodaji na daljavo, ki se nanašajo na finančno storitev, plačati nadomestilo za opravljeno storitev, le če je bil o tej posledici obveščen pred sklenitvijo pogodbe in če je izrecno soglašal s tem, da trgovec začne opravljati storitev pred iztekom roka za odstop od pogodbe. Hkrati meni, da je mogoče upoštevati tako razlago nacionalne zakonodaje, v skladu s katero ima potrošnik vedno pravico do nadomestila za uporabo za pridobljene koristi v skladu s členom 346(2), prvi stavek, točka 1, BGB. V tem primeru potrošnik posojilojemalec ne bi prejel le vračila vrnjene glavnice in obresti, plačanih posojilodajalcu, ampak bi imel tudi pravico do denarnega nadomestila za koristi, pridobljene zaradi uporabe posojila.

25 Vendar predložitveno sodišče meni, da člen 7 Direktive 2002/65 nasprotuje temu, da posojilojemalec od posojilodajalca zahteva tako nadomestilo, saj ta direktiva v zvezi s tem popolnoma usklajuje ureditev držav članic.

26 V teh okoliščinah je Landgericht Bonn (deželno sodišče v Bonnu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 7(4) Direktive 2002/65 razlagati tako, da nasprotuje predpisu države članice, ki v primeru odstopa od pogodbe o potrošniškem posojilu, sklenjene na daljavo, določa, da mora ponudnik potrošniku poleg zneska, ki ga je prejel od potrošnika na podlagi pogodbe pri prodaji na daljavo, plačati še denarno nadomestilo za koristi, pridobljene zaradi uporabe tega zneska?“

Postopek pred Sodiščem

27 S sklepom predsednika Sodišča z dne 4. decembra 2018 je bil postopek v obravnavani zadevi prekinjen do razglasitve sodbe z dne 11. septembra 2019, Romano (C-143/18, EU:C:2019:701).

28 Sodno tajništvo Sodišča je to sodbo vročilo predložitvenemu sodišču.

29 Predložitveno sodišče je z dopisom z dne 25. septembra 2019, ki je na Sodišče prispel 1. oktobra 2019, v odgovor na vprašanje, ki ga je zastavilo Sodišče, zadnjenavedeno obvestilo, da vztraja pri predlogu za sprejetje predhodne odločbe, ker Sodišče v sodbi z dne 11. septembra 2019, Romano (C-143/18, EU:C:2019:701), ni odgovorilo na tretje vprašanje za predhodno odločanje, ki je enako edinemu vprašanju, zastavljenemu v tej zadevi.

Vprašanje za predhodno odločanje

30 Predložitveno sodišče s svojim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 7(4) Direktive 2002/65 razlagati tako, da ima potrošnik, kadar uveljavlja svojo pravico do odstopa od kreditne pogodbe, sklenjene na daljavo s ponudnikom, pravico, da od tega ponudnika, ob upoštevanju zneskov, ki jih mora sam plačati temu ponudniku pod pogoji iz člena 7(1) in (3) te direktive, prejme vračilo glavnice in obresti, plačanih na podlagi te pogodbe, ne pa nadomestila za koristi, pridobljene zaradi uporabe te glavnice in teh obresti.

31 Predložitveno sodišče najprej ugotavlja, da ima v skladu z nacionalno ureditvijo, navedeno v točki 24 te sodbe, potrošnik posojilojemalec, ki je odstopil od pogodbe s ponudnikom, pravico, da poleg vračila vrnjene glavnice in obresti, plačanih temu posojilodajalcu, prejme tudi nadomestilo za koristi pridobljene zaradi uporabe posojila.

32 V zvezi s tem je treba spomniti – kot izhaja iz člena 7(4) Direktive 2002/65 – da če se potrošnik odloči uveljaviti svojo pravico do odstopa od kreditne pogodbe, sklenjene na daljavo, mu mora ponudnik vrniti vse zneske, ki jih je od tega potrošnika prejel v skladu s to pogodbo, razen zneska iz odstavka 1 tega člena 7, in sicer tistega zneska, ki ga je prejel v okviru dejansko opravljene finančne storitve, pod pogoji iz člena 7(3) te direktive.

33 Besedilo člena 7(4) Direktive 2002/65 je nedvoumno in določa obveznost ponudnika, da potrošniku povrne vsak znesek, „ki ga je od njega prejel“ v skladu s pogodbo, sklenjeno na daljavo, in samo ta znesek.

34 Če potrošnik plača ponudniku na podlagi kreditne pogodbe posojeno glavnico skupaj z obrestmi, mora vračilo iz člena 7(4) Direktive 2002/65 zajemati tako zneske, ki jih je ta potrošnik plačal iz naslova glavnice, kot obresti posojila.

35 Niti člen 7(4) Direktive 2002/65 niti nobena druga določba te direktive ne določa obveznosti – če potrošnik odstopi od pogodbe, sklenjene s ponudnikom – v skladu s katero bi moral ta ponudnik temu potrošniku poleg glavnice in obresti, ki jih je ta plačal, plačati tudi nadomestilo za koristi, pridobljene zaradi uporabe zneskov, ki jih je ta ponudnik prejel na podlagi navedene pogodbe.

36 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v skladu s členom 1(1) Direktive 2002/65 in ob upoštevanju njene uvodne izjave 13 cilj te direktive načeloma popolna uskladitev vidikov, ki so z njo urejeni. V skladu s to uvodno izjavo namreč države članice na področjih, ki jih ta direktiva usklajuje, ne bi smele sprejemati drugih določb kakor teh, ki jih določa ta direktiva, razen če to ni izrecno določeno s to direktivo (sodba z dne 11. septembra 2019, Romano, C-143/18, EU:C:2019:701, točka 34).

37 Ob upoštevanju vseh zgornjih preudarkov je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 7(4) Direktive 2002/65 razlagati tako, da ima potrošnik, kadar uveljavlja pravico do odstopa od kreditne pogodbe, sklenjene na daljavo s ponudnikom, pravico, da od tega ponudnika, ob upoštevanju zneskov, ki jih mora sam plačati temu ponudniku pod pogoji iz člena 7(1) in (3) te direktive, prejme vračilo glavnice in obresti, plačanih na podlagi te pogodbe, ne pa nadomestila za koristi, pridobljene zaradi uporabe te glavnice in teh obresti.

Stroški

38 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (šesti senat) razsodilo:

Člen 7(4) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2002/65/ES z dne 23. septembra 2002 o trženju finančnih storitev potrošnikom na daljavo in o spremembi Direktive Sveta 90/619/EGS ter direktiv 97/7/ES in 98/27/ES je treba razlagati tako, da ima potrošnik, kadar uveljavlja pravico do odstopa od kreditne pogodbe, sklenjene na daljavo s ponudnikom, pravico, da od tega ponudnika, ob upoštevanju zneskov, ki jih mora sam plačati temu ponudniku pod pogoji iz člena 7(1) in (3) te direktive, prejme vračilo glavnice in obresti, plačanih na podlagi te pogodbe, ne pa nadomestila za koristi, pridobljene zaradi uporabe te glavnice in teh obresti.

Podpisi